

SZTEmagazin > Archívum > 2020

SZ SZEGEDI EM EGYETEM MAGAZIN

Teret, választási lehetőséget kell adni a diákoknak - Beszélgetés Kasik Lászlóval, a 2019-es SZTE Év Fiatal Kutatójával

2020. február 03.

A Szegedi Tudományegyetem Szenátusa **dr. habil. Kasik Lászlót**, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Neveléstudományi Intézetének docensét 2019. november 11-én, az Egyetem Napján Az Év Fiatal Kutatója Elismerő Oklevéllel tüntette ki. A több nemzetközi kutatásban részt vevő, immár másodszor is Bolyai János Kutatási Ösztöndíjban részesült fiatal oktatót a társas problémákról és megoldási módszereiről, a szociális kompetencia iskolai fejlesztésének lehetőségeiről és korlátairól, a magyar közoktatás helyzetéről és nem utolsósorban a szegedi bölcsészkarhoz kötődő egykori és mostani önmagáról Bencsik Orsolya kérdezte.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

- A szegedi bölcsészkaron szerezted diplomát magyar nyelv és irodalom, valamint pedagógia szakon, mindjárt végzel a pszichológia szakon. Ugyanitt 2010-ben védted meg a doktori disszertációd, amiben a személyközi problémák megoldási jellemzőit vizsgáltad serdülők körében, de jelenleg is ez a témakör az elsődleges kutatási területed. Az MTA könyvkiadási támogatásával 2015-ben jelent meg a *Személyközi problémák és megoldásuk* című könyved a Gondolat Kiadónál, emellett több tanulmánykötet társszerkesztője vagy, és számos magyar és angol nyelvű könyvfejezet- vagy folyóiratpublikációd jelent meg. A tudományos pályafutásod legelején miért éppen a nevelélméletet választottad? Oktatóként és magánemberként mennyire módosítja, rétegyi a különböző kapcsolataidat, hogy a problémák, az ebből kialakuló konfliktusok, sőt válságok jellemzőinek, mintázatainak, működés módjának és megoldásának a szakértője vagy?

- A doktori képzés elején – amikor még csak körvonalazódott, hogy a szociális kompetencia, a társas viselkedést meghatározó pszichikus rendszer serdülőkori jellemzőivel szeretnék foglalkozni – részt vettem egy óvodai vizsgálatban, amit témavezetőm, Zsolnai Anikó vezetett. Az óvodások adatainak elemzésekor döntöttük el közösen, hogy a személyközi problémák jellemzőivel fogok foglalkozni a PhD-képzés alatt, s ez lesz a disszertációm legfőbb témája. E téma pedagógiai, pszichológiai és szociálpszichológiai jellegű, ez a szűkebb téma érdekelt már egyetemista koromban is. Az, hogy lassan 15 éve e témával, különböző részeivel, szeleteivel foglalkozom, olykor segít a magánéleti problémák

végiggondolásában és kezelésében, de kerültem már olyan helyzetbe, hogy nem kellett volna nagyon szakmailag végiggondolni. De azt gondolom, ez minden kutatóval megesik: olykor segít, olykor nem az adott jelenség mélyebb, alaposabb ismerete.

- Az óvodáskortól egészen az egyetemista korig bezárólag vizsgálsz egy olyan problémaegyüttest, ami interdiszciplináris megközelítést kíván, jóllehet a te neveléseméleti kutatásaidra eleve jellemző a pszichológiai kitekintés, háttérismeret. Az sem mellékes, hogy folyamatosan bekapcsolódsz nemzetközi projektekbe, csak hogy egy példát említsek: a szegedi bölcsészkaron működő Szociális Kompetencia Kutatócsoport, pontosabban Zsolnai Anikó és te Michaela Brohm (Treieri Egyetem) vezetése mellett részt vettetek a SISA-vizsgálatban, aminek a célja az volt, hogy a különböző országokban, diákok és pedagógusok körében végzett empirikus vizsgálatok során kidolgozzatok egy olyan elméleti koncepciót, ami a szociális kompetencia különböző összetevőinek az iskolai fejlesztését elősegítő programok kialakításában nyújtana segítséget. Először is az érdekelne, hogy milyen szociális problémák jellemzik az egyes életkori szakaszokat (különös tekintettel az egyetemistákra), és ezek kezelésében a pedagógusoknak, de akár a szülőknek, nevelőknek milyen különböző (sikeres) megoldási módszereket tud a tudomány és az iskola felkínálni?

- Az eddigi (óvodai, általános és középiskolai) általunk végzett kutatások eredményei azt mutatják, hogy a társas, személyközi problémák megoldásának sikerességében a pedagógusnak kulcsszerepe van. Milyen mintát mutat, milyen eszközei vannak a problémák kezelésére, és mennyire türelmes. A türelem nagyon fontos kulcsszó. Az osztálytermi megfigyelések alátámasztották azt a feltételezésünket, hogy alapvetően negatívan viszonyulnak a gyerekek között felmerülő problémához a pedagógusok, főként középiskolában zavaró tényezőnek tekintik, és minél hamarabb gyökerestől meg akarják ezt a kellemetlenséget szüntetni. Az okok nem nagyon számítanak, sajnos nagyon sok pedagógust nem érdekli a „miért”. Csend legyen, ne vitázzanak, és haladjanak az anyaggal. De láttunk nagyon szép és megnyugtató ellenpéldát is. A társak ugyancsak fontos szerepet játszanak abban, milyen stratégiát alkalmaznak a diákok akkor, ha érdekek, értékek ütköznek, ha nem az van, amit akarnak, ha a másik számukra nem megfelelően viselkedik. A másik piszkálása, csúfolása, a bántalmazás a leggyakoribb problémák serdülőkorban, és az egyetemistáknál a kihasználtság, a kölcsönös segítség és együttműködés hiányának az érzése az, amit a leggyakrabban említettek. Nagyon érdekes, hogy ezek a szemináriumokon is megjelennek: inkább egyedül dolgoznának, ne kelljen más tempójához, munkamoráljához, tudásához alkalmazkodni. Ha a problémamegoldás alapösszetevőivel akarom ezt leírni, akkor ez egy elég racionális elkerülő stratégia – ez nagyon jellemző az egyetemistákra, de már 16–17 éves korúak körében is igen markánsan megvan. Több fejlesztőprogramot végeztünk már serdülők körében, de olyat még nem, ami a külföldi tapasztalatok alapján nagyon hatékony, miszerint bevontuk volna a szülőket is. Mert bármennyire is hat a pedagógus és a kortárs, úgy tűnik, a nagyon sokszor használt problémamegoldó stratégiákat a szülőktől tanuljuk. Egy szülő és gyerekeik viselkedését összehasonlító vizsgálatunkban ez nagyon jól látszott, és anyai dominancia jellemzi, vagyis az anyai minta erősebb.

A teljes interjú megtekinthető az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar honlapján. ([/hitek/szte-btk-hirarchivum/teret-valasztasi?folderID=50883&objectParentFolderId=24891](https://hitek/szte-btk-hirarchivum/teret-valasztasi?folderID=50883&objectParentFolderId=24891))

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Letöltés